

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok ... 4 koruny — hal. Na pol roka ... 2 " — " Na štvrt roka ... 1 " — " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	--

Starosť o invalidov.

Starat' sa o budúcnosť invalidov je našou povinnosťou. Tí brdinovia, ktorí na bojišti zápasili s mnohými ťažkosťami, vystavení boli mnohým nebezpečiam a stali sa zčiasťky alebo celkom neschopnými ku tomu zamestnaniu, ktoré predtým prevádzali, musia pocítiť dobroprajnú starosť všetkých povolaných kruhov, nesmú sa cítiť opustenými. Vojsko ich prepustilo, čo na bojište neschopných, tie povinnosti, ktoré zákon vojopovinným predpisuje, už vykonali. Teraz sa vrátili späť do spoločnosti, chcú sa dľa možnosti uplatňovať v občianskom živote, chcú zamestnanie, ktoré statočnú výživu zabezpečuje. Toto im musí byť zabezpečené.

V tomto ohľade vláda urobila prvý rozhodný krok postavením úradu, ktorý pre invalidov prácu sprostredkuje. Nariadenie vlády, ktoré stoličným podžupanom a mešťanostom právomocenských miest poslala, upozorňuje stoličné vrchnosti na tento nový ústav a vyzýva ich ku podporovaniu započatej akcie. «Mnohí budú — zneje v nariadení — ba už aj sú takí invalidi, ktorých cestou supravistry z vojska prepustili a ktorí sa v ústave pre sprostredkovanie práce invalidov nehlásili. Títo vrátili sa zväčša do svojho starého domova alebo sa zdržujú na iných miestach krajiny a zaiste budú medzi nimi mnohí takí, ktorí následkom svojich telesných chýb alebo následkom zmeny robotníckych pomerov predošlé svoje zamestnanie nemôžu prevádzať, ku inému zamestnaniu ale z vlastnej sily prísť nemôžu.» Preto nariadenie vyzýva stoličné a mestské vrchnosti, aby

verejne oznámily, že sa každý invalid hlásif môže o zamestnanie u Úradu pre záležitosti invalidných vojakov.

Mnohí z invalidov môžu sa stať opäť práce-schopnými, jestli si volia také zamestnanie, ktorému vzdor svojej telesnej chybe sú vstave zodpovedať. Pravda v tomto zamestnaní musia sa dôkladne vycvičiť. V Nemecku vojenské vrchnosti hneď po prepustení invalidov od vojska postarajú sa o ich umiestnenie v zodpovednom ústave, kde sa niektorému zamestnaniu priučia. Že také zamestnanie si môže patričný volif, o tom rozhodujú odborníci. Správu ústavu vedie vojenská vrchnosť. Tam je teda vycvičenie invalidov povinnovateľ.

Aj u nás zaoberajú sa tu i tam s vyučovaním invalidov. Ale toto není povinnovateľ. Hlási sa ten, kto chce. O ústavy starajú sa spoločenské kruhy a nie vojenská správa. A nový ústav tiež sa bude zaoberať len so sprostredkovaním zamestnania, ale o to sa nebude starať, aby sa invalidi ku zamestnaniu schopnými stali. Slovom, mali by sme nasledovať aj v tomto ohľade príklad Nemcov. Bo jestli invalidi nebudú vrchnosťou nútení, aby sa v určenom ústave cieľom vyučovania hlásili, mnohí z nich sa vôbec nebudú hlásiť, keďby sa aj mohli stať práce-schopnými a budú žif bez zamestnania na farchu rodiny alebo obci.

Sú invalidi, ktorí vzdor telesnej ich chybe sú vstave pri gazdovstve istú prácu konať. Majúc majetok, najradšie vrátia sa späť ku starému svojmu zamestnaniu. Títo, keď aj menej práce vykonajú, zostanú užitočnými členami rodiny. Sú invalidi, ktorých telesná chyba ne

prekáža v robení remesla, títo zostanú aj napotom pri starom remesle. Sú ivaldi, ktorých istý stupeň vzdelanosti schopnými činí zaujať miesto v úrade, v kanceláriach privátnych podnikov. Títo sa aj sami od seba budú hlásiť o zamestnanie. Aby ale vrchnosť základne orientovaná bola o záležitosti invalidov, potrebné by bolo, aby okresní notári každého invalida v evidencii držali a ktorý sa sám o seba nechce starať, toho nech vrchnosť prinúti, aby si volil zodpovedné zamestnanie. Okresný lekár nech preskúma každého invalida, ku jakému zamestnaniu je schopný, dľa tohoto postará sa potom vrchnosť o jeho umiestnenie.

Sriadiť treba záležitosť invalidných vojakov tak, aby každý vzdor jeho telesnej chybe, stal sa užitočným členom ľudskej spoločnosti. Toto je nielen národohospodárskym a spoločenským záujmom, lež je to aj záujmom samých invalidov, bo človek, ktorý bez zamestnania, nečinne trávi dni života, konečne aj sám seba zunuje.

Udalosti svetovej vojny.

Vojna proti Talianom.

Odbité talianske útoky.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta, vydaná 15. októbra.

Na tyrolskom fronte silná delostrelecká palba nepriateľova ešte trvá. Nepriateľ len na planine Vilgereuth sa pokúsil s pechotou útočiť. O polnoci viac talianskych stotín postupovalo proti našim posíciám, ale po krátkej palbe *prinútené boly cúvnuť*. Podobne sa zmaril jeden novší pokus o sblíženie sa v ranných hodinách.

Na korutánskom fronte a na Primorí všeobecné polozenie je nezmenené. Jednotlivé odseky frontu stoja pod trvácou palbou nepriateľského delostrelectva. Jednu na kraji planiny v blízkosti Peteanu napredujúcu taliansku čatu náš protiútok odohnal. Nepriateľ utrpel ťažkú ztratu.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odrazené talianske útoky.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta vydaná 16. októbra.

V Tyrolsku na severných svahoch vrchu Altissimo (od Rivy juhovýchodne) odrazili sme jeden útok Talianov. V Dolomitoch nepriateľské delostrelectvo včera okolie Corte a Monte-Piano držalo pod živou palbou. Na prímorskom fronte na jednotlivé odseky doberdov-

skej planiny páliło talianske ťažké delostrelectvo. Boje pechoty neboly.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Ďalšie nezdary Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta, vydaná 17. októbra.

Taliani včera ráno po silnej delostreleckej príprave proti severozápadnému odseku doberdovskej planiny urobili s pechotou viac útokov, ktoré sa na našich prekážkach všetky rozpadly. Nepriateľka stihla ťažká ztrata a vrátil sa do svojich posícií. Jedon, v popoludňajších hodinách zopakovaný útok už palba nášho delostrelectva prinútila postáť. Večer a v noci nepriateľská pechota znova sa pokúsila o viac útokov, ale aj tieto, podobne všetkým dosavádnym, sa zmarily. Útočiace čaty odhadujú na 3—4 pešie pluky.

Ďalej na sever v gorických a tolmeinských predmostiach naše posície cez celý deň stály pod palbou nepriateľského delostrelectva. Nepriateľ na jednotlivé časte tolmeinského predmostia strieľal plynové bomby.

V Korutánsku a v Tyrolsku miestami bola prudká delostrelecká palba. Udalosti niet.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Ďalší nezdar Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta vydaná 18. októbra.

Taliani na fronte Isonzo znova vivinujú živšiu činnosť. Aj včera večer vyvinuly sa dost prudké boje pri Peteane na severozápadnom odseku doberdovskej planiny. Tamojšie naše posície znova napadla talianska pechota väčšieho počtu, miestami sblížila sa ku prekážkam a konečne sme ju odrazili, *zapríčiniac nepriateľovi ťažké ztraty*.

Ináče na Primorí a na tyrolskom pohraničnom vidieku sú kanónové boje.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Taliansko hľadá americku požičku.

Londýn, 18. októbra. Reuterova agencia oznamuje z New-Yorku: Firmu Lee Higginson talianska vláda poverila umiestnením jednoročnej požičky v hodnote 25 millionov dollárov. Požička bude udajne 6%-ová.

Marné útoky Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta, vydaná 19. októbra.

Rozmery bojov na fronte Isonzo vzrastajú. Včera na poludnie silné delostrelectvo započalo prudkú palbu proti našim posíciám na Krne, pri Canale v tolmeinskom predmostí a pri Plave, jako i proti gorickému predmostiu a Doberdovskej planine. Palba s veľkou prudkosťou trvala do večera, ba na jednotlivých mie-

stach aj v noci. Palbou krytá talianska pechota na početných miestach útočila. Na Krne, na Mrzli Vrchu a pred našimi posíciami na tolmeinskom predmostí všetky pokusy talianskych oddelení o útočenie v palbe nášho delostrelectva namerenej proti ich boku *sa ztroskotaly*. Nepriateľská pechota, kde útočila, s najťažšími ztratami ušla späť do svojich streleckých zákop. Miestami uspokojila sa s tým, že kričala «Avanti!» bez toho, že by sa bola pohla zo svojich úkrytov. Jedon proti Monte Sabotino (od Salcanu na západ) urobený útok a viac silných výpadov, urobených proti posíciam pri Peteane — o tieto posície už od dňa vedie sa prudký boj — tiež sme odrazili. Talianska pechota aj tu *utrpeľa ťažké ztraty*.

V Korutánsku a v Tyrolsku živá delostrelecká činnosť nepriateľa trvá ďalej.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Pred veľkými udalosťami.

Amsterdam, 20. októbra. Parížsky «Matin» oznamuje, že na talianskom fronte je veľmi čulá činnosť. Za najkratší čas v Trentine, ďalej na korutánskom a karstskom fronte možno očakávať veľké udalosti.

Vojna proti Rusom.

Na ruskom bojišti niet zvláštnejšej udalosti.

Úradná zpráva z ruského bojišta vydaná 15. októbra. Významnejšej udalosti niet.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odrazené ruské útoky.

Úradná zpráva z ruského bojišta vydaná 16. októbra.

Na okolí dolného Styru bojujúce cisárske a kráľovské čaty nepriateľa od Rafalovky na 20. kilometrov severne zahnali z viac jeho húževnate bránených posícií a odrazili jedon protiútok. Ináče na severovýchode niet nič nového.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odrazenie ruského útoku pri potoku Kormin.

Úradná zpráva z ruského bojišta vydaná 17. októbra.

Pri potoku Kormin odrazili sme ruské útoky. Ináče na severovýchode nič nového.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odbité prudké ruské útoky.

Úradná zpráva z ruského bojišta vydaná 18. októbra.

Vo východnej Haliči a pri dolnom toku Styru nepriateľ urobil proti nám viac prudkých útokov. Pri Hukoviciach, Novosielkoch a Rafalove bitka ešte trvá. Na všetkých ostatných bodoch už včera do večera

krvave sme odrazili nepriateľa. Jeho ztraty sú ťažké. Pri Kormine nepriateľ celkom neporiadne utekal, zanechajúc zbraň a predmety vystrojenia.

Pri hornom toku Ščery stojace cis. a král. čaty tiež odrazily jedon silný ruský útok.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odbité ruské útoky.

Úradná zpráva z ruského bojišta vydaná 19. októbra.

Rusi včera v močaristom a lesnatom páse dolného Styru pokračovali v svojich útokoch. Pri dedine Boguslavka, od Deražna severozápadne, nepriateľ trikrát urobil bez výsledku prudké útoky proti posíciam jednej honvédskej divízie. Palbou a v boji z blízka sme ich odbili. Naši zajali 3 dôstojníkov a vyše 500 mužov. Taktiež ukoristili 2 strojové pušky.

Jednu za Kulikovicami napredujúcu ruskú divíziu znova sme zahnali na východný breh.

Na okolí Čartorijska nepriateľ na jednotlivých miestach prešiel na západný breh Styru. Tu boj ešte trvá.

Rusi aj od Rafalovky na sever útočili s veľkou válečnou silou. Odbili sme ich. Zajali sme 100 ľudí.

Položenie vo východnej Haliči je ináč nezmenené.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Nemecko-ruská vojna.

O udalostiach ruského východného a juhovýchodného bojišta hlavný válečný stán nemecký vydal nasledovné úradné zprávy:

15. októbra. **Armády maršalla Hindenburga:** Od Dünaburgu na juhozápad a na juh Rusi včera viackrát obnovili svoje útoky. Južne od hradskej Dünaburg — Novoalexandrovsk odrazili sme ich *s neobyčajne veľkými ztratami*. Od Veselova severovýchodne podobne sa ztroskotaly dva ich útoky; z príležitosti tretieho ich útoku Rusom tu podarilo sa v šírke bataillona vniknúť do našej posície. Naš protiútok je v príde.

Jedna z našich vzducholodí hojne hádzala bomby na minské nádražie, kde nateraz veľké množstvo vojsk vykladajú na vlaky. Spozorovali sme päť silných výbuchov a jeden veľký požiar.

Armády maršalla bavorského kniežata Leopolda a generála Linsingena: Novšej udalosti niet.

16. októbra. **Armády maršalla Hindenburga:** Vyrútenie Rusov od Dünaburgu na západ sa zmarilo. Od Veselova severovýchodne dva útoky našou kanónovou palbou v zárodku sme udusili. Útoky, o ktoré sa nepriateľ popoludní a v noci opätovne pokúsil, sme tiež odrazili. Pri tejto príležitosti zajali sme jedného dôstojníka a 441 mužov a ukoristili sme jednu strojovú pušku. Od Smorgona na severovýchod a na juh Rusi tiež viackrát útočili. Všade sme ich odohnali.

Armády maršalla bavorského kniežata Leopolda a generála Linsingena: Nič nového.

17. októbra. **Armády maršalla Hindenburga:** Od Mitavy na východ naše čaty nepriateľa vyhnaly z jeho posícií. Od Grossčeka na sever a severovýchod Rusov zahnali sme za riekou Misse. Päť ruských dôstojníkov a 1000 mužov padlo do nášeho zajatia. Pred Dvinskom (Dünaburgom) odrazili sme silný útok Rusov. Medzitým Rusi vo válečných zajatcov utratili štyroch dôstojníkov a 445 mužov. Taktiež od Smorgona na juh vytrhnutia Rusov zčiasťky v ručnom boji všade sme odrazili.

Armády maršalla bavorského kniežata Leopolda: Novšej udalosti sa nestalo.

Armády generála Linsingena: Rusov aj pri Mulšeci zahnali sme cez Styr. Ich útoky, o ktoré sa pozdĺž Kormina pokúsili, sa zmarily.

13. októbra. **Armády maršalla Hindenburga:** Od Rigy na juh naše čaty útokom dobyli viac ruských posícií a od Baranoviča na východ prišli ku Dvine. Jedného dôstojníka a 240 mužov sme zajali a ukoristili sme 2 strojové pušky. Od Jakobstadtu na severovýchod jeden ruský útok sme odrazili. Na okoli Smolvy jeden náš válečný letúň sostrelil jeden francúzsky biplan ktorý jeden ruský štabný kapitán spravoval a ktorý bol vystrojený jednou anglickou strojovou puškou.

Armády maršalla bavorského kniežata Leopolda: Novšej udalosti sa nestalo.

Armády generála Linsingena:

Včera už oznámené boje pozdĺž Styru pre nás priaznive trvajú.

Medzi srbskými vrchami.

18. októbra. **Armády maršalla Hindenburga:** Od Rigy na juh *náš útok dobre napreduje*. Dvaja dôstojníci, 280 mužov padlo do nášho zajatia. Od Jakobstadtu na západ odrazili sme útoky Rusov. Západne od Illuxta asi v šírke troch kilometrov *zmocnili sme sa nepriateľskej posície*. Ďalej na juh až po okolie Smorgonu viacnásobné, s veľkými silami započaté útoky Rusov s ťažkými ztratami nepriateľovými sme odrazili. Dvoch dôstojníkov a 175 mužov sme zajali.

Armády maršalla bavorského kniežata Leopolda: Na oboch stranách železničnej čiary Ljachoviči—Baranoviči proti nám urobený útok Rusov na 400 metrov pred našimi posíciami v našej palbe sa rozpadol.

Armády generála Linsingena: Pozdĺž rieky Styr od Rafalovky po Kulikovec vyvinuly sa novšie miestne boje.

Námahy Rusov.

Z novinárskeho válečného stánu oznamujú: Rusi práve tak, ako na juhu ich spojenci Taliani, tiež všemožne sa usilujú, aby polozenie Srbov silnou offensívou obľahčili. Úspechu ale nevedia docieľiť. Aj 18. t. m. v severnej Volhynii a na území od Polesia južne krvave sme odrazili s veľkými silami prevedené prudké útoky Rusov. Rusi utrpeli veľké ztraty a len na veľmi malej časti frontu, na západnom brehu Styru sa vedeli usalašiť ale naša protioffensíva aj tu sa prajne vyvinuje.

Dumu nesvolajú.

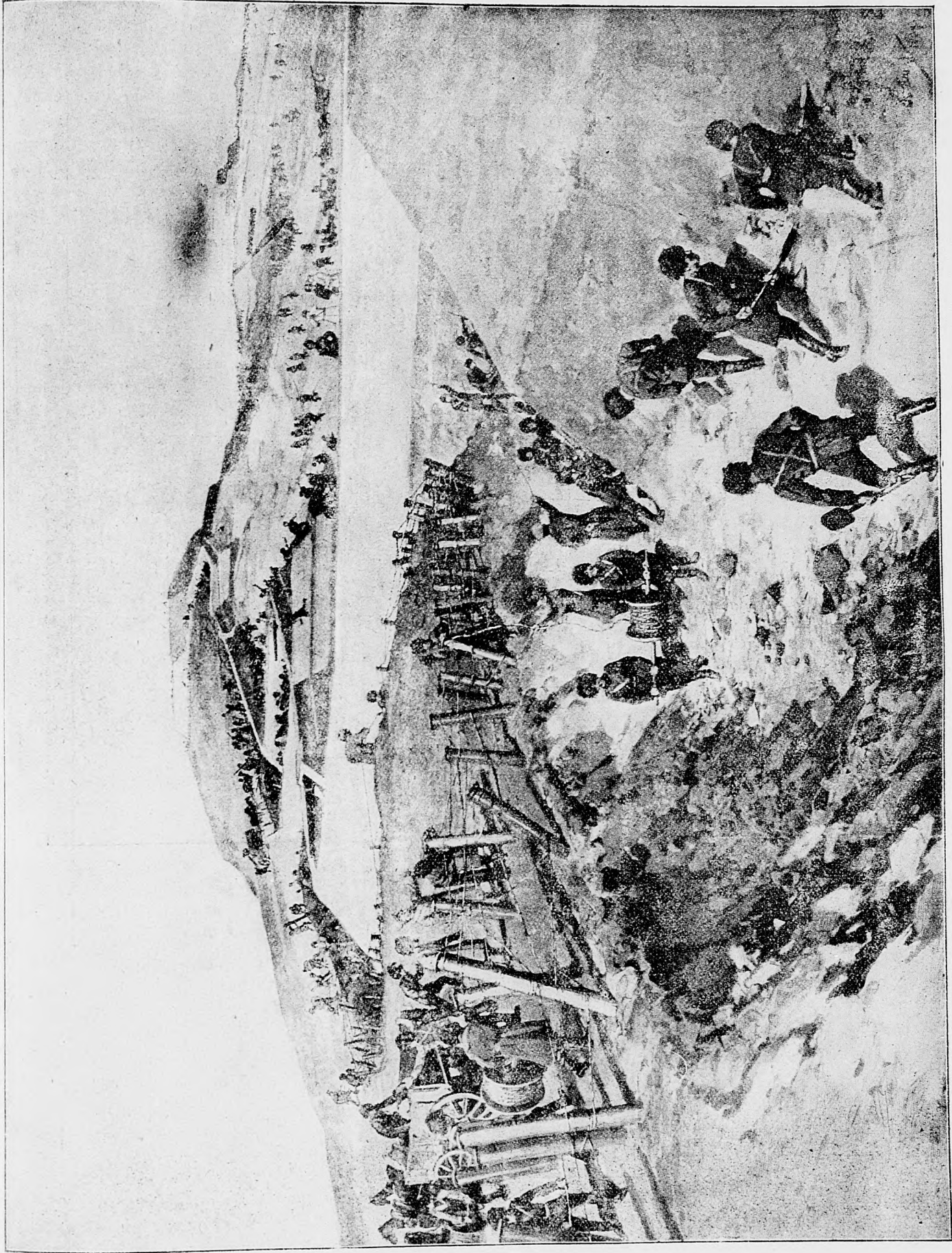
Genf, 20. októbra. Dľa petrohradských zpráv ministerská rada, ktorá sa vydržovala v sídle hlavného veliteľstva, vyriekla, že predbežne není potrebné, aby ríšska дума bola svolaná.

Od
ých
ne.
ori-
ro-
lvy
bi-
a
ou.
eo-

nás

Rusi
vše-
ívou
n. v
vave
toky
nalej
sala-
e.

mini-
ného
aby

Rusi při Dünaburgu opravavajú rozrúcané ochranné diela.

Nezdarné ruské útoky.

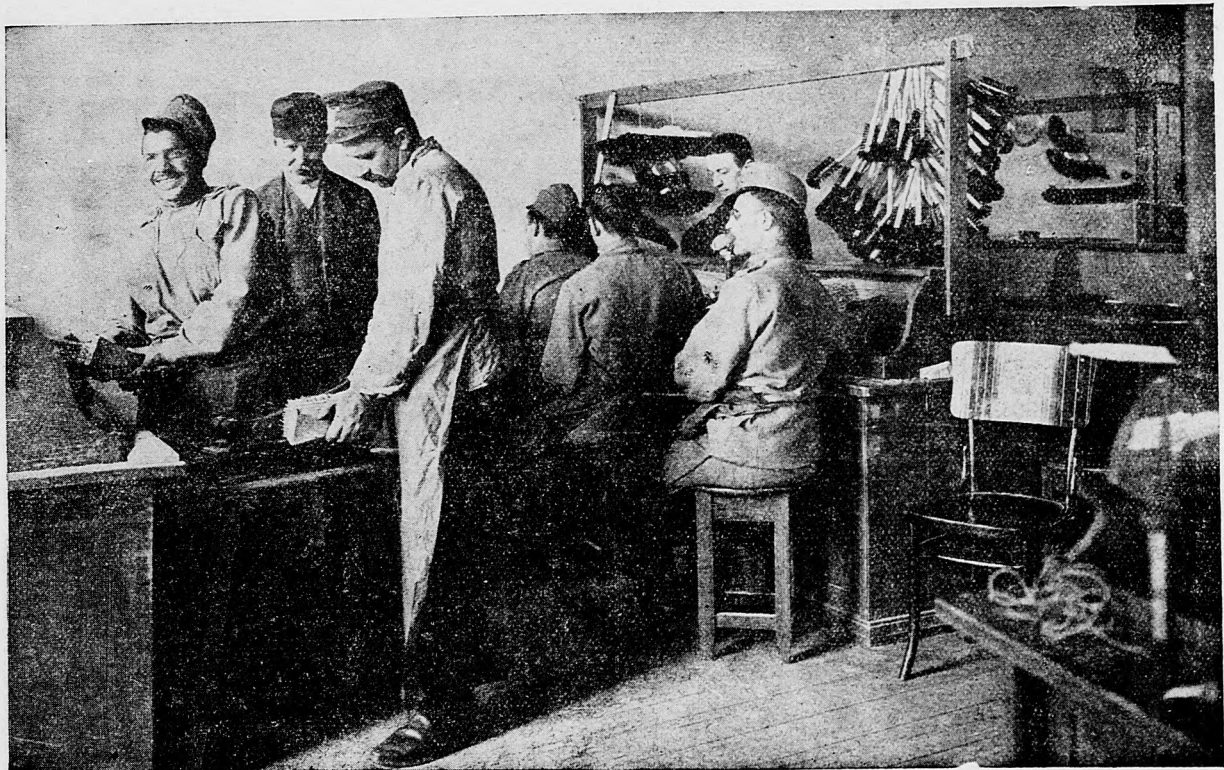
Z novinárskeho válečného stánu oznamujú: Rusi naše posície pri dolnom toku Styru zase so silnými vojskami napadli. Tak sa zdá, že Rusi aj teraz robia pokusy, aby Srbom pomohli tým, že na severovýchodnom bojišti prudko útočia. Ich pokusy aj teraz, ako dosiaľ všetky, skončili sa s úplným nezdarom. Rusi utrpeli veľké ztráty bez toho, že by sa čo aj len na jednom jedinom punkte boli vedeli pretať cez náš front. Bitka pri niekoľko priechodoch rieky Styr ešte trvá, ale ohľadom jej prajného výsledku, súdiac z dosavadného jej priebehu, sotva môže byť pochybnosti.

posícií od počiatku veľkých útokov ešte držalo. 5 dôstojníkov a 300 mužov zajaly a viac strojových pušiek ukoristili.

V noci s 13. na 14. októbra na nádražia v Chalonisi a Vitry-le-Francoisi, ktoré sú pre terajšie válečné operácie z vojenského ohľadu dôležité, jedna naša vzducholod hádzala bomby.

16. októbra: Proti našim posíciám od Vermellesu na severovýchod urobený útok nepriateľa sme odrazili.

V Champagne od Auberive na východ z príležitosti očistenia francúzskeho hniezda po nezdarných útokoch nepriateľových dovedna 11 dôstojníkov, 600

Domoveň slepých vojakov. Práca v dielni na kefy.

Štatárium v Moskve.

Londýnska Reuterova agencia oznamuje z Petrohradu: Cárskym úkazom v meste Moskve a jeho okrese nariadili stav obleženia.

Vojna Nemcov proti Francúzom a Angličanom.

O udalostiach bojišťa proti Francúzom a Angličanom hlavný válečný stán nemecký vydal nasledovné úradné zprávy:

15. októbra: Od Vermellesu na severovýchod a východ Angličanov z našich posícií sme zase vyhnali. Len na západnom kraji tak zv. Kievgrube vedeli sa ešte udržať v jednej malej časti zákopy.

V Champagne saské čaty od Auberive na východ očistili jedno hniezdo Francúzov, ktoré sa v našej

mužov, 3 strojové pušky, ďalej jeden prístroj na metanie mín zostal v rukách saskej čaty.

Od Souaina na severozápad a od Le Mesnilu na západ zmarily sa proti našim posíciám urobené menšie čiastočné útoky, pri ktorých nepriateľ hojne upotrebil plynové granáty.

Pokus Francúzov, aby od Leintrey na juh zpätobili posície, ktoré sme im 8. októbra vyrvali a ktorých zpätzaujatie dňa 10. októbra popoludní o 4. hodine už úradne oznámili, sa úplne zmaril. So značnými ich ztratami sme ich odrazili a 3 dôstojníkov a 40 mužov zajali. Útok, ktorý sme započali cieľom opravenia našich posícií na Hartmannsweilerkopfe, mal úplný zdar. Nepriateľ krem svojich ťažkých, krvavých ztrát v zajatcoch utratil 5 dôstojníkov a 226 mužov, ďalej 6 strojových pušiek a 3 prístroje na metanie mín.

Útok nepriateľa na Schratzmaennle sme zmarili. 17. októbra: Na okolí Vermellesu a Reclincourta

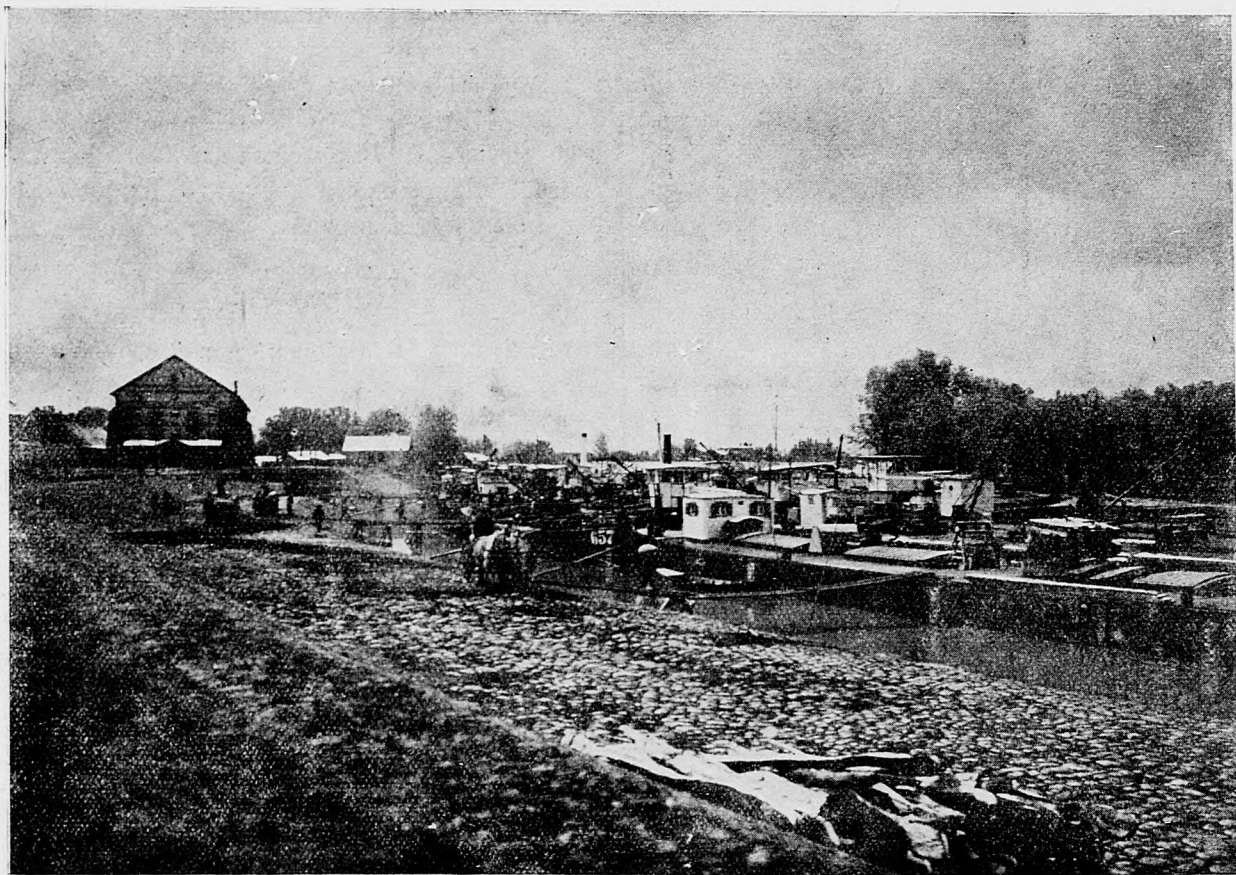
boly bezvýsledné nepriateľské útoky s ručnými granátmi. Západný svah Hartmannsweilerkopfu dnes v noci dľa plánu a bez toho, že by nás nepriateľ bol myšlienil, opäť sme vyprázdnil, keď sme nepriateľské pozície základne rozbúrali. Pri St. Souplete, od Souainu na severozápad poručík Bölke v povetrom boji zapríčinil spadnutie jedného francúzskeho válečného lietadla, za krátky čas toto už piateho.

Že naši západní nepriatelia aké očakávania púťali ku svojmu poslednému podujatiu a že jaké sily použili k nemu, to — odhliadnuc od sdeleného už, 14. septembra vydaného rozkazu generála Joffreva —

slúži 2000 ťažkých a 3000 poľných kanónov, ktorých zásoba v strelive ďaleko prevyšuje zásobu, ktorá od počiatku vojny stála k službe. Sú teda všetky predpodmienky istého zdaru, zvlášte keď povážime, že v našich pomynulých útokoch okolo Arrasu zúčastnilo sa len 15 divízií a 300 kanónov. Podpis : Joffre.»

18. októbra : Od Vermellesu na severovýchod ďaleko do nepriateľských pozícií vyčnievajúce pevnostné diela Anligčania s veľkými silami opätovne napadli ; všetky ich útoky s ťažkými ich ztratami sa zmazily. Pevnostné dielo iste držíme.

Pri Tahure pokusy Francúzov o útočenie naša

Zo srbskej vojny. Kde naši vojaci prešli cez Sávu.

vysvitá z nasledovného ďalšieho rozkazu, ktorý sme 13. októbra našli u jedného zajatého francúzskeho štábného dôstojníka :

«Veľký hlavný válečný stán východnej armády. Generálny štáb. III. trieda. Č. 12.975. Veľký hlavný válečný stán. 21. septembra 1915. Tajné !

Úprava pre severné a prostredné armády. Pred útokom všetky pluky o obrovskej sile útoku, ktorý majú previesť francúzske a anglické armády, asi nasledovným spôsobom treba poučiť : Na válečné operácie pod velením generála de Castelnau vyslané je 35 divízií, pod generálom Fochom 18 divízií, 12 anglických divízií a 15 jazdeckých divízií (medzi nimi 5 anglických). Krem toho stojí hotové k útoku 12 peších divízií a belgická armáda. Takto teda tri štvrtiny francúzskej válečnej sily sa zúčastnia útoku. Ku jej podporovaniu

palba potlačila. Novšie vytrhnutie nepriateľovo, ktorým chcel zpätzaujať svoje od Montrey na juh utratené pozície, zostalo bezvýsledné, ba krem veľkých, krvavých ztrát Francúzov stálo ho 3 dôstojníkov, 17 poddôstojníkov a 73 jágrov, ktorí padli do nášho zajatia.

Na Schratzmaennle nepriateľ svojím útočením, ačkoľvek obetoval značné množstvo streliva, ani piad zeme nevedel zpätzadovážiť.

Nemecké letúnske roje včera napadly pevnosť Belfort, odohnaly nepriateľských letúňov a na pevnosť hodily 80 bomb, ktoré na viac miestach zapríčinily oheň.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

Angličania vidia hroziace nebezpečie.

Londýn, 18. októbra. Sheffieldský univerzitný profesor Fisher v jednej prednáške povedal: V dejinách britskej ríše nastávajúce týždne budú najkritickejšími od povstania v Indii. Akonáhle Nemci cez Srbsko a Bulharsko dostanú do svojej moci ku Dardanellám vedúcu železnicu, vstave budú na Východe do nebezpečia uvaliť celý systém britskej ríše.

Vládna kríza v Anglicku a vo Francúzsku.

Amsterdam, 20. októbra. Zpravodajca «Tyd»-u oznamuje z Londýna: V dobre informovaných kruhoch hovoria, že zahraničný minister Grey podal prosbu o prepustenie.

Rotterdam, 20. októbra. Asquithova vláda už neuskutoční návrh o všeobecnej vojnopovinnosti, lež najprv zažakuje.

Berlin, 20. októbra. «Deutsche Tageszeitung» oznamuje z Hágy: Sem prišlé parížske telegramy hovoria, že zažakovanie celej francúzskej vlády je bezprostredne blízko.

Vojna Turecka proti Rusom, Angličanom, Francúzom a Talianom.

O udalostach bojišťa proti Rusom, Francúzom, Angličanom a Talianom hlavný válečný stán turecký vydal nasledovné úradné zprávy:

15. októbra. Jedna časť našej floty pred niekoľkými dňami blízko sebastopolkého brehu potopila ruské parníky «Cadia» a «Achestrom», ktoré viezly náklad cukru, poťažne masla.

Pri Anaforte naša palba včera porúchala jedno nepriateľské lietadlo, ktoré od Tuzlagielu na východ spadlo a ktoré naše delostrelectvo konečne spustošilo. Na odseku Ari Burnu nepriateľ občas s prestávkami, ale marne pálił proti všetkým našim posíciám. Pri Sed il Bahre naše delostrelectvo prinútilo újsť z morskej užiny jednu nepriateľskú torpedovú loď, ktorá sa usilovala s výšky Kerevisdere páliť na naše ľavé krídlo.

Na ostatných frontoch pdloženie je nezmenené.

Dardanellský front.

16. októbra. Niet významnejšej udalosti. Pri Anaforte a Ari Burnu bola časom zastavená vzájomná palba pechoty a delostrelectva, ako aj hádzanie bomb. Pri Sed il Bahre z nášho pravého krídla na nepriateľské strelecké zákopy hádzané bomby zapríčinily tam oheň. Naše delostrelectvo odpovedajúc na nepriateľskú palbu, umlčalo nepriateľské delostrelectvo, ktoré páliło na naše ľavé krídlo. V nepriateľskom tábore v Tele Burnu vypukol oheň, ktorý trval za hodinu.

Ináče niet zmeny.

17. októbra. Na kaukazskom fronte na okolí od Kauteka západne Rusov, ktorí sa stále prekvapujúcim

spôsobom usilovali napadnúť nás, sme odrazili a zapríčinili sme im ťažké ztraty.

Na dardanellskom fronte, odhladnuc od miestnych kanonád, významnej udalosti sa nestalo. Na odseku Sed il Bahru jedna mina, ktorú sme v smere Kerevisdere rozhodili, za podpory nášho delostrelectva, rozválala jednu nepriateľskú strážnicu.

Na ostatných frontoch niet zmeny.

Dosavadne ztraty Angličanov pri Dardanellách.

Londýn, 16. októbra. Na zasadnutí nižšej snemovne námestný štátny sekretár Tennant oznámil, že počas válečných operácií pred Dardanellami do 9. októbra Angličania utratili 4200 dôstojníkov a 92.699 mužov.

Na dardanellskom fronte nepriateľské delostrelectvo zo suchej zeme a z lodí za isty čas bombardovalo naše posície, ale bez výsledku. Naše delostrelectvo odpovedalo na kanonádu a umlčalo nepriateľskú palbu.

Ináč niet nič nového.

Vojna na mori.

Potopené parníky.

Genf, 19. októbra. Z Paríža oznamuje: Nákladný parník «Saint Pierre» jedna nemecká podmorská loď potopila. Kapitáňa a dvoch matrózov parníka zachránili.

Berlin, 19. októbra. «Vossische Zeirung»-u oznamujú z Carihradu, že jedon taliansky dopravný parník s 3000 vojakmi na ceste z Mudrosa do Saloník výstrelom torpeda potopili.

Činnosť nemeckých podmorských lodí.

Paríž, 19. októbra. «Temps» oznamuje z Marseille: Poštový parník «Eugen Pareina» 16. októbra s mužstvom poštového parníka «Admiral Hamelin», ktoré zostalo na žive, sem prišiel. Poštový parník «Admiral Hamelin» na Stredozemnom mori nemecká podmorská loď potopila. 50 matrózov prišlo o život, asi tridsiati boli ranení.

Londýn, 19. októbra. «Lloyd» oznamuje: 2400túnový norvétsky parník «Salerno» utonul; mužstvo sa zachránilo.

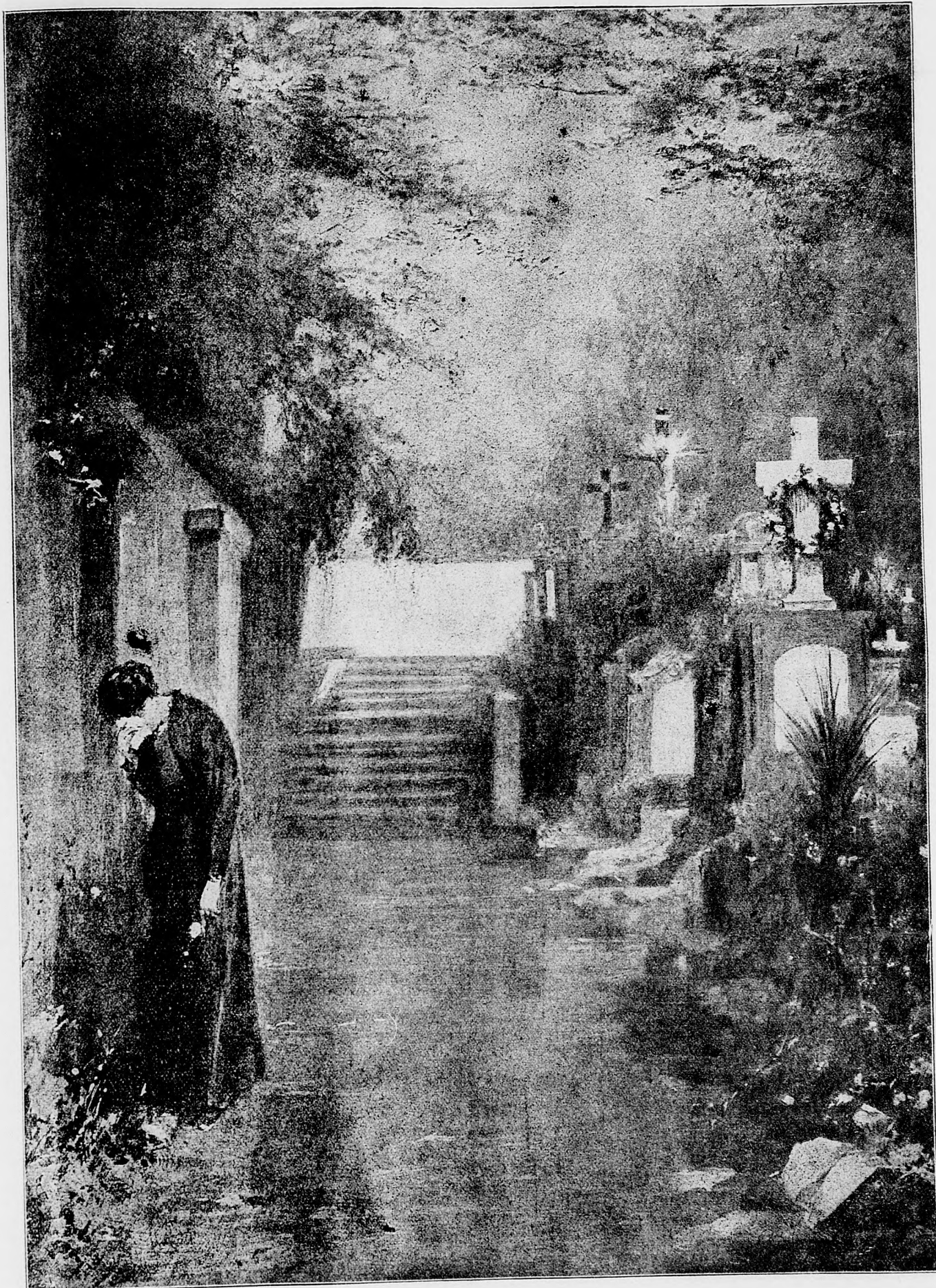
(Poznámka berlinskej Wolffovej agencie: Je reč o anglickom parníku «Salerno», ktorý je vlastnosťou spoločnosti Wilson-Line.)

Potopované nemecké lode.

Z novinárskeho válečného stánu oznamujú: Ruský generálny štáb 17. októbra vydal nasledovnú zprávu:

Na Východnom mori anglické podmorské lode potopili päť nemeckých dopravných lodí, jedna nemecká loď ale nabehla na zátoň.

Stockholm, 20. októbra. Hamburgské parníky «Pernambuco» a «Söderhamm» minulej noci vo výške Höfringenu pri Öxölesunde anglické podmorské lode

Na Dušičky.

potorpedovali. Parník «Pernambuco» s nákladom železa z Lulee plával do Nemecka a na ceste tri podmorské lode ho pristavily. Mužstvo dostalo rozkaz, aby vysadlo na člny a rano prišlo do Öxölesundu. Parník bol 8000 túnový a vlastnosťou spoločnosti «Hamburg-Südameriká Gesellschaft», Parník «Söderhamm» drevo viezol do Nemecka. Jeho mužstvo v Halfringe vysadlo na breh.

Vojna proti Srbom.

Dobitie Požarevacu.

Úradná zpráva zo srbského bojišta vydaná 15. októbra.

Na Erino-Brde napredujúce rakúsko-uhorské čaty nepriateľa pri Vinče zahňaly za potok Bolečica, vtekajúci do Dunaja. Na oboch bokoch dolnej Moravy napredujúce nemecké čaty bojom *zaujaly Požarevac*.

Bulharská 1. armáda *začala útok cez srbskú východnú hranicu* a zaujala výšiny priesmykov medzi Bjelogradčikom a Knjaževacom.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Vítazné napredovanie v Srbsku.

Úradná zpráva zo srbského bojišta vydaná 16. októbra.

Útoky spojencov postupujú napred. Na okolí Belehradu postupujúce rakúsko-uhorské čaty prenasledujú nepriateľa na diaľku útoku sblížily sa ku opevneniam Avaly a *vyrvaly Srbom silne zašiancované posície* na výšinách od Vinče južne. Jedna naša divízia na bojišti posbíerala 800 mrtvých a ťažko ranených Srbov.

Bulharské čaty medzi Negotinom a Štrumicou na mnohých miestach bojom vynútily priechod cez pohraničné pohorie. *Východné obranné diela Zaječaru dobily.*

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Cúvanie Srbov.

Úradná zpráva zo srbského bojišta vydaná 17. októbra.

Rakúsko-uhorské a nemecké bataillony obkolesujúcim útokom od severa a od západu *dobily srbské posície na vrchu Avala*.

Na oboch stranách cesty Belehrad—Gročka napredujúce cisárske a kráľovské čaty vyrvaly nepriateľovi výšiny Velky Kamien a Pasuljište.

Od Semendrie na juhozápad a od Požarevacu na juhovýchod Nemci znova odohnali nepriateľa.

Bulhari pod Zaječarom prešli cez Timok a útokom dobili od Knjaževacu na východ vypínajúcu sa výšinu Glogovica. Dvesto ľudí zajali a ukoristili 8 diel. Ich útok všade napreduje.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Krestania katolíci, kupujte len u krestanov!

V Mačve Srbi začínajú cúvať.

Úradná zpráva zo srbského bojišta vydaná 18. októbra.

Na odseku Avala porazené srbské divízie reterirujú na oboch stranách na juh vedúcej cesty. Naše čaty napádajú od Ralje na sever stojace nepriateľské vojská.

Nepriateľa aj v Mačve *prinútili sme cúvať.*

Na oboch brehoch dolnej Moravy nemecké divízie získaly ďalší priestor.

Bulhari obsadili výšiny Mušlin Perčin a Babin Zub. Ďalej na juh napredujú za Egri-Palankou.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Naše čaty zaujaly Obrenovac.

Úradná zpráva zo srbského bojišta vydaná 19. októbra.

Útoky spojeneckých armád aj včera všade postúpily napred. Najväčšia časť Mačvy je v našej moci. Na oboch stranách ústia Kolubary cez rieku prevezené cisárske a kráľovské čaty okolo poľnoci *zaujaly mesto Obrenovac* a od neho juhovýchodne vypínajúce sa výšiny.

Od Belehradu na juh napredujúce spojenecké čaty prenasledujú nepriateľa, za Ripanj postúpily napred. Jodon rakúsko-uhorský vojenský stúp bodákmi dobil od Grocky na juh ležiaci Cigaňsky vrch a utvoril spojenie s nemeckými divíziami, ktoré na oboch brehoch dolnej Moravy zdarne napredujú. V boji, ktorý sa za tri dni viedol okolo Avaly a o posície od Grocky na severozápad, naše čaty zajaly *15 srbských dôstojníkov a dvetisíc mužov.*

Bulhari vyrvali nepriateľovi prvú obrannú čiaru od Pilotu na východ a postúpily po okolie Vranje.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Nemecko-srbská vojna.

O udalostach bojišta proti Srbom hlavný válečný stán nemecký vydal nasladovné úradné zprávy.

15. októbra. Pri armáde maršalla Mackensena válečné operácie idú dľa plánu.

Od Belehradu a Semendrie južne Srbov odtiskli sme ďalej nazad. Zajali sme 450 Srbov, ukoristli 3 kanóny, medzi nimi jeden ťažký.

Dnes v noci útokom sme dobili aj opevnenia na južnom fronte Požarevacu. S týmto *opevnené mesto dostalo sa do našej moci.*

Bulharská 1. armáda začala svoj útok cez srbskú východnú hranicu a zaujala výšiny priesmykov medzi Bjelogra ličkom a Knjaževacom.

16. októbra. Armády válečnej skupiny Mackensena ďalej postupujú napred. Od Semendrie na juh vrch Vranovo, od Požarevacu na východ obec Smoljinec útokom dobily.

Bulharské čaty po boji medzi Negotinom a Strumicou na mnohých miestach vynútily priechod cez úrisky pohraničných vrchov. Východné opevnenie Zajčavu zaujali.

17. októbra. Na oboch stranách železnice Belehrad Palanka zaujali sme Pelkovgrob a nad okolím ponujúci vrch Avala, ako aj Velky Kamien a od Ripotoka (pri Dunaji) na juh vypínajúce sa výšiny. S týmto od Belehradu na juh ležiaci vrchovatý vidiek dostal sa nám do rúk.

Armáda generála Gallwitza nepriateľa od Podunavlja zahnila za Rolju (od Semendrie na juh) a odohnala ho z výšin pri obciach Sapina a Makai.

Armáda bulharského generála Bojadjeva vynútila priechod cez dolný Timok a útokom zaujala 1598 metrov vysoký vrch Glogovica (od Knjaževacu na východ) medzičím ukoristila 8 kanónov a zajala 200 Srbov. Bulharské čaty aj v smere Pirotu postúpily napred.

Armády Mackensena posiaľ ukoristily 68 srbských kanónov.

18. októbra. Od Behradu južne naše čaty postupujú ku Čvetkov-grobu a obci Vrčín. Od Požarevacu na juhovýchod zaujali sme Ml. Crniče a Božavac.

Bulharské čaty obsadily výšiny Mušlin Perčín a Babin Zub. Ďalej na juh pokročily za Egri-Palankou.

19. októbra. U armád maršalla Mackensena rakúsko-uhorské čaty armády generala Kóvessa zaujali mesto Obrenovac. Od Belehradu na juh nemocké a rakúsko-uhorské čaty po boji prišli k výšinám vypínajúcim sa od Vraničku na východ, od Ripanja na juh a od Grocky pri Dunaji na juh.

Pravé krídlo armády generála Galwitza po boji zaujalo okolie od Seone na západ, jako i obec Vobalni a Malá Krsna. Pri Lučici, jako aj od Boževacu na juh a na východ až po Misljinovac vrškovaté okolie vyrvali sme nepriateľovi.

Armáda generála Bojadjeva smerom Zaječaru, ku Knjaževacu za Inovom a v smere pirotskej kotliny ďalej postúpila napred. Iné bulharské čaty v doline hornej Moravy zaujali Vranje a ďalej južne už prešli čiaru Egri-Palanka—Stip.

Bulharsko-srbská vojna.

Bulharský front.

Lyon, 18. októbra. «Progrés» prináša nasledovnú zprávu z Nišu: Bulharská offenzíva začala sa pozdĺž bulharsko-srbskej hranice prinajmenej na 250 kilometrov dlhom fronte. Na severe offenzíva začína sa v údolí Timoku, nasleduje železničnú čiaru Dunaj—Piroť, týka sa územia Pirotu, bližšie sa ku železničnej čiare Niš—Úsküb, odtiaľ sa zvráť ku starej macedonskej hranici a konečne pokračuje po okolie Štrumice.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

Veľká bitka pri Valandove.

Lyon, 18. októbra. «Republicain» oznamuje z Athén: Dľa nižších zpráw 40.000 Bulharov so silným delostrelectvom pri Valandove začalo útočiť. Bitka ešte trvá.

Saloniky, 18. októbra. Dľa zprávy jedného časopisu následkom príchodu anglicko-francúzskych čiat bitka, ktorá sa medzi srbskými a bulharskými bandami viedla pri Valandove a Štrumici, zasekla, ale neskôr ju zase začali. Bulhari dostali pomoc v regulárnom vojsku a delostrelectve. Bitka sa prudko vedie.

Londýn, 18. októbra. Reuterova agencia oznamuje z Athén: Macedonské francúzske čaty ohnivý krst dostaly pri železničnom moste medzi Hudove a Valandovom, kde ich Bulhari napadli. Bitka ešte stojí. Bulharské delostrelectvo strieľa na Valandovo, ktoré vyvinuje silný odpor.

Francúzsko odkázalo vojnu Bulharsku.

Paríž, 18. októbra. Havasova agencia úradne oznamuje: Ponevác Bulharsko na strane našich nepriateľov začalo vojnu proti jednému spojencovi Francúzska vláda republiky ustáľuje že od 16. októbra rano od 6. hodiny z viny Bulharska (?) Francúzsko a Bulharsko sú vo válečnom stave.

Tretia válečná požička.

Jeho eminencia kardinál knieža-primas, arcibiskup ostrihomský v poslednom jeho pastierskom liste v záujme a k upisovaniu tretej válečnej požičky vyzval duchovných a veriacich svojho arcibiskupstva. Vo svojom vyzvaní hovorí jeho eminencia, že sme už sobrali úrodu s pola, preto obetujeme pre našu armádu, ktorá za nás trpí, za nás krváca. Nedáme dar štátu, lež na také dobré úroky uložíme svoje peniaze, aké by sme nikde inde nedostali. Preto upisovaním válečnej požičky nespĺníme len svoju vlasteneckú povinnosť, lež i vo vlastnom záujme konáme. Preto jeho eminencia prosí svojich kňazov a učiteľov, aby neunavne pracovali na zdare tretej válečnej požičky, lebo čím väčšia bude naša obetavosť, tým skôr príjdeme ku konečnému víťazstvu a trvácemu pokoji.

Tomuto vyzvaniu s odpovedne jeho eminencia na tretiu požičku upísal jeden million 500.000 a ostrihomská arcidiecéza tri milliony korún. Knieža-primas a ostrihomská arcidiecéza zo základín na tri válečné požičky upísali spolu 14 millionov 500.000 korún. Vespřemský biskup kardinál barón Karol Hornig na tretiu válečnú požičku upísal jeden million a vespřemská diecéza 2 milliony korún. Kardinál Hornig a jeho diecéza na tri válečné požičky upísali spolu 9 millionov korún. Nagyváradský biskup gróf Mikuláš Széchenyi na terajšiu požičku upísal jeden million 250.000, na všetky tri požičky 2. milliony korún.

Nasledovania hodným príkladom katolíckemu obecnstvu predchádza Katolícka ľudová Jednota, ktorá na tretiu válečnú požičku upísala 25.000 a na všetky tri dovedna 150.000 korún.

Jeho excellencia, skut. vnút. tajný radca osvietený pán biskup dr. Alexander Fárvy ohľadom tretej uhorskej válečnej požičky v svojom poslednom obežnom liste píše:

«S úplnou dôverou obraciam sa k svojemu kňazstvu, aby popri svojom dobrom príklade svojim vysvetlovaním, povzbudzujúcimi slovami s mojimi statnými učiteľmi dovedna s úplnou horlivosťou a vlasteneckou ochotnosťou boli na tom, žeby veriaci ich čím vo väčšej miere dokázali svoju obetivosť; aby i teraz každým možným spôsobom oboznámili veriacich s podmienkami a spôsobami značenia, s hmotnými výhodami toho značenia vysvetľujúc im, že konajú vlasteneckú povinnosť, keď svoje hotové peniaze ležiace doma bez osohu popri úrokovaní oddajú vlasti k upotrebovaniu, cieľom uistenia zdarného výsledku vojny vedenej do teraz so slávnou hrdinskosťou, že popri odmeňujúcom povedomí plnenia veľkej mravnej povinnosti, aj v hmotných výhodách najdú odmenu. Kostolné istiny, základiny popri oznámení môjmu diecesánskemu úradu aj teraz obrátil sa môžu na tú požičku».

Spišsko magurské značenie na tretiu válečnú požičku v prvý deň: Barónka Karolová Jungfeld 5000 korún, advokát dr. Ignác Klein 5000 kor., Julianna Gancarčík, roľníčka z Matašoviec, 2000 kor., Ján Sztarozstovits, rim. kat. farár v Chraști, rodák z Kacvina, 1000 kor., pod menom «Žofia» z Lehnice 700 kor., Kacvinská kostolná kassa 600 kor.; z Richvaldu značili: Bača Anna Žemjanek, roľníčka, 1100 kor., Agata Gondkovič, robotníčka, 200 korún. Richvaldská kostolná kassa 200 kor., Roman Marwsinszky 100 kor. a vdova Žofia Nedoroščík Piňarek 50 korún.

Spišská stolica značila na tretiu uhorskú válečnú požičku 100.000 korún. Abaujská stol. značila 300.000 korún.

Bulharská odplata.

Po podpísaní smluvy pokoja v Bukarešti, ktorou bola zakľúčená balkánska vojna, nikto nepredpokladal, že pokoj na Balkáne bude trvať. Bulharov, ktorých víťazstvá a hrdinskosť rozhodly osud balkánskej vojny, napadli ich spojenci, aby ich pripravili o tie územia, za ktoré krv svoju vylievali a ktoré im pred vojnou na pád víťazstva smluvou balkánskeho sväzu sľúbené boli. Výsledok, jako sa táto druhá balkánska vojna, vojna balkánskych spojencov skončí, bol zrejmý. Bulhari v tuhých krvavých bojoch boli už vysilení, oproti tomu ich bývali spojenci dotiaľ ani zďaleka neboli prišli za víťazstvo také obeť, ako Bulhari. Lahko bolo tedy Bulharov prinútiť ku podpísaniu urážlivého pokoja bukareštského. Sám bulharský cár Ferdinand, keď po jednoročnom víťaznom boji púšťal domov svo-

jich hrdinov, takto k nim prehovoril: «Vysilení a ustati, ale nie premožení, boli sme nútení našu slávnú zástavu svinúť a na lepšie dni odložiť.»

Vtedy sotva by bol kto predpokladal, že úsvit týchto «lepších dní» je tak blízko. Sotva po dvoch rokoch od bukareštského pokoja bulharský národ na balkánskom obzore vybadal úsvit týchto lepších dní a zase rozvinul svoju slávnú zástavu. Chytil sa zbrane, aby sa odplatil tým, ktorí ho orabovali o korisť a tým, ktorí ho prinútili ku prijatiu uponižujúcich podmienok bukareštského pokoja.

A bulharská hrdinskosť zase budí obdiv svojimi víťazstvami. V úradných správach z prvých pár dní čítame mená miest a krajov, ktoré byly bulharské zbrane pred dvoma rokmi vydobily, o ktoré ale ich bukareštskou smluvou falošní spojenci boli pripravili. Na fronte hore od Negotinu dolu na juh až po Štrumiecu víťazne napredujú bulharské voje. Front je asi 400 kilometrov dlhý a bulharská armáda v troch častiach útočí na nepriateľa. Hore na severnej časti frontu stojaca 1. armáda pod velením generála Bojadjeva napreduje smerom ku Negotinu, nižšie ku Zaječaru a Knjaževacu. Druhá bulharská armáda bojuje v údolí Nišavy, chce zaujať Pirota a sblížiť sa k Nišu. Dolunižšie na juh tretia armáda v Macedonii ženie Srbov do údolia rieky Vardaru a severné krídlo tejto armády už zaujalo Vranje, čím prešlo želez. čiaru medzi Srbskom a Salonikami.

Diplomacia štvordohody, menovite ale diplomacia ruská v zbrannom vystúpení Bulharov môže vidieť, jako hlboko ich pokorila, urazila, keď si pri uzievieraní bukareštskej smluvy stala na stranu tých, ktorí Bulharov za pomoci Rusov olúpili o to, čo si krvou desiatok tisícov hrdinov boli vykúpili. Naša diplomacia už hneď po podpísaní pokorujúcej smluvy bola vydala heslo revízie. Je pravda, že aj Rusko sa vyslovilo za revíziu bukareštského pokoja. Ale že ako úprimne o revízii smýšľalo, svedčí to, že každý počiatok našej monarchie v tomto smere ruská diplomacia prekrížovala, oproti tomu ale Srbsko hmotne i mravne prostredkovaním svojho povestného vyslanca behradského Hartwiga napomáhalo v upevnení srbskej moci v krajoch, o ktoré Bulharsko pripravili.

Že po tomto Bulhari v sľuboch ruskej a s ňou spojenej diplomacie neverili, na tom sa snáď najmenej smie čudovať Rusko a jeho spojenci. Bulhari z blízkej minulosti sa poučili, pri boku koho majú hľadať svoje blaho, svoj vývin, svoju budúcnosť. Zkúsenosti, sympatia a vďaka naklonila ich na našu stranu a s jakým citom my prijímame zbranné priateľstvo Bulharov, toho zjavný výraz dalo včera večer obecnstvo hlavného mesta, keď faklovým pochodom oslavovalo nového zbranného spojenca.

Bulharský národ hodil kocku svojho osudu. Vybadal úsvit tých «lepších dní», v ktorých sa odplatí tým, ktorí ho do prachu pokorili. A že sa im odplatí, to možno následkovať už aj z dosavadných víťazstiev hrdinskej zbrane bulharskej.

CHYRNÍK.

Biskupská konferencia. Sbor osvietených pánov biskupov rim. a gr. katolíckeho obradu vo stredu, 27. októbra, v ústrednom semeništi budapešťanskom, vydržoval konferenciu, ktorej predsedal jeho eminencia kardinál knieža-primas dr. Ján Csernoch.

Načo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Jeho eminencia kardinál knieža-primas dr. Ján Csernoch pre válečné siroty daroval 5000 korún. Na válečný sirotinec «Ottokár» obetovali: kňazstvo stolnobelohradské stredného dekanátu 262, ostrihomský praelátkanonik, čestný biskup dr. Julius Walter 200 a ostrihomský praelátkanonik dr. Teofil Klinda 100 korún. — Cistercita dr. Bonifác Platz na teplé šatstvo vojakov obetoval 500 korún. — K znovavystaveniu karpátskych obcí rozbúraných Rusmi obetovali: Čanátsky biskup dr. Julius Glattfelder a vesprímska kapitula po 2000 a Ludvik Ujhelyi, farár obce Sarud, 100 korún. — Koltman Szabó, farár v Tömördu, dal k spomoženiu vojakov oslepnutých vo vojne 100, pre vdovy a siroty vojakov 100 a pre zmrzačených vojakov tiež 100 korún. — Ján Zelinka, opát-farár v Endró, obetoval k spomoženiu vojakov oslepnutých vo vojne 100, takisto i pre zmrzačených vojakov 100 korún.

Vyznačená mníška. Kráľ Mariu Liberatu, predstavenú opatrujúcu mníšiek sabadskej verejnej nemocnice, za obetavú horlivosť vyvinutú na budapešťanskej klinike v obore válečného opatrovania vyznačil so striebornou medailou druhej triedy s válečnou ozdobou.

Knieža Thurn-Taxis zomrel v svojich ranách. Knieža Thurn-Taxis ranený dostal sa do ruského zajatia na východnom bojišti. Podľa petrohradskej zprávy následkom poranenia zomrel knieža v jednej tamojšej nemocnici.

Polročný výkaz Spolku Červeného Kríža. Cena sossbieraných rozličných článkov a tovaru jako i obnos peňažitých milodarov od 10. marca do 1. sept. 1915. učiní jeden million 31.172. korún. Za ten čas dostal Červený Kríž cigár 249.439, cigariet jeden million 448.430, dohánu 55.210 sväzkov, rozličných potravín 73.272 kilá, mužských a ženských šiat 42.048 kusov, kníh a časopisov 156.565 kusov a válečných článkov 96.406 kusov. Obetavosť obecnstva — chvála Bohu — neprestáva.

Kňaz v ruskom zajatí. Honvédske táboreské kňaz Lukács, ktorý raz s podivnou hrdinskou bol vyslobodil jedného raneného vojaka z guľového dážďa Rusov, koncom septembra upadol do ruského zajatia.

Ostrihomský mešťanosta Emerik Wimmer, pre svoju slabosť 1. januára 1916. utiaha sa na odpočinok.

Na aziatickú koleru od 20. septembra do 3. októbra na území Uhorskom onemocnelo 117 osob, zomrelo 62.

Zo spišských učiteľov doteraz narukovalo k válečnej službe 183.

Smrť. Z Prešova oznamujú: Michalová Andrej-rodz. Gizella Zaborovszky, po krátkom trápení a po božnom prijatí sviatostí zomierajúcich 13. októbra zomrela v 43. roku života svojého.

Vojenské vyznačenie. Kráľ udelil honvédske majórovi Aladárovi Bugschovi, rodákovi zo Spiša, za hrdinské chovanie sa pred nepriateľom vojenský záslužný kríž tretej triedy s válečnou ozdobou.

Tohoročné úrody vo Spiši. V spišskej stolici bola toho roku z raže slabá, z pšenice, jarcu a ovsa stredná, z krmných rastlín slabo stredná, zo zemiakov ale po celej stolici dobrá úroda.

Smrť hrdinov. Dr. Jozef Szpevák, rezervný poručík 30. honvédskeho pešieho pluku, gazdovský radca mesta Kremnice, 12. sept. pri jednom útoku hrdinskou smrťou zomrel na bojišti v 33. roku života svojého. Mesto Kremnica uzavrelo, že mrtvolu jeho na mestské útraty dá doviesť domov a poskytne mu čestný hrob. — Gustav Sztankay, kadét baňskobystrického 16. honvédskeho pešieho pluku, v 21. roku života svojého hrdinskou smrťou zomrel na severnom bojišti. — Z Baňskej Bystrice oznamujú: Učiteľ Julius Neubauer, kadét honvédskeho, hrdinskou smrťou zomrel na ruskom bojišti.

Vyznačení úradníci košicko-oderbergskej železnice. Arciknieža Franc Salvator kontrolórom Eduardovi Kravjanszkymu a Štefanovi Spaldenovi, ďalej úradníkom Juliusovi Bergerovi a Štefanovi Polgárovi, na uznanie vytečných zásluh nadobudnutých okolo vojenského zdravotníctva počas vojny, udelil bezplatne strietornú medailu Červeného Kríža s válečnou ozdobou.

Za karpátske spustošené obce. Vo Spiši sossbieralo sa k spomoženiu obyvateľov šárišských obcí spustošených ruským vtrhnutím 17.033 korún. Úradníci uhorskej železopriemyselnej účastinnej spoločnosti hernádskej doliny v Krompachoch a v Nižnej Slovinke obetovali k znovavystaveniu nepriateľom rozbúraných obcí šárišskej stolice 1800 korún. Spišsko-novovesské hlavné gymnázium vystaví v Karpátoch jeden rozbúraný dom. Ziaci obetovali behom niekoľko týždňov zo svojich usporovaných olovrantných peňazí na ten cieľ 500 korún; chybujúci obnos doplnia professori. — Ten pohyb, ktorý zaviedol viedeňský uhorský spolok k znovavystaveniu spustošených karpátskych obcí, doteraz priniesol 11.000 korún.

Ktorého za mrtvého mali. Ešte v mesiaci júni sa stalo, že do mesta Szabadky prišiel ten chýr, že honvédske kadét Ferdinand Burány pri Drohobiciach hrdinskou smrťou zomrel. Koncom júla upovedomili o tom i jeho matku vdovu, ktorú celkom zronil tento chýr. V tieto dni písal ale syn svojej matke, že sa nachádza od 8. júna v ruskom zajatí.

Následkom ruského vtrhnutia je v Zemplíne spustošených domov 1276 a spustošených bočných stavísk 3235, ktorých cena obcáša 11 mil. 300.961 kor. Cena znivočeného pohybného majetku v zemplínskej stolici učiní asi 20 millionov korún.

Smrť hrdinov. Bayer, majór 85. pešieho pluku, 24. septembra 1915. trafený šrapnellom hrdinskou smrťou zomrel pri napredovaní cez rieku Ikwu v Rusku. Ján Schumera, rim. kat. učiteľ v spišských Orzovjanoch, 19. sept. 1915. nepriateľskou guľkou hrdinskou smrťou zomrel na haličskom bojišti. — Spiškorichvaldský gazda Jozef Štefaňák, honvéd 9. pešieho pluku, následkom pľúcej nemoce, nadobudnutej na ruskom bojišti, 12. októbra 1915. v 33. roku života svojho zomrel v košickej rezervnej nemocnici. Chudák v neskorej jaseňi odmrázil už i nohy na bojišti, vtedy tiež dlhší čas strávil v nemocnici v Štyrsku. Keď druhý raz bol na bojišti, nadobudol si smrteľnú nemoc. Zanechané jeho dve malé deti sú teraz už úplnými sirotami, lebo matka zomrela im ešte minuloročnej jaseňi, keď už otec konal svoju povinnosť oproti vlasti.

Pre dievčenské válečné siroty vystavil majú domoveň v Koložvári.

Utekli na bojište. Štyria debrecínski zámočníci učňovia utiekli na bojište, aby mohli účasť vziať vo svetovej vojne a bojovať za vlasť a kráľa.

Vojenské vyznačenia. Spišský rodák Béla Alexander pre svoje hrdinské chovanie sa pred nepriateľom dostal veľkú striebornú medailu hrdinskosti prvej triedy. — Spišsko-belanský obchodník Robert Gabriel na uznanie verného konania povinnosti pred nepriateľom dostal strieborný zásl. kríž s korunou na stužke medailly hrdinskosti. — Levočský advokát dr. Arpad Kopasz, delostrelecký rezervný poručík, pre hrdinské chovanie sa pred nepriateľom dostal odznak chvály (Signum laudis).

Smrť. Béla Sztankay, cis. a kráľ. komorník, penzionovaný kapitán 3. honvéd-husárskeho pluku, po ťažkej viacročnej nemoci 3. okt. zomrel v Prešove v 46. roku života svojho. — František Varga, advokát, penzionovaný cis. a kráľ. vojenský sudca-kapitán po pobožnom prijatí sv. sviatostí zomierajúcich 4. októbra v 78. roku života svojho zomrel v Levoči.

V ruskom zajatí. Jozef Ruttkay, rim. kat. učiteľ v Hnilčiku (Spiš), 1. júna dostal sa do ruského zajatia. Jurgovský rk. učiteľ Viktor Adamovics, ktorý je v ruskom zajatí, písal zo Smarkandu. Biacovský rk. učiteľ Ferdinand Laczus, ktorý sa 2. júna dostal do ruského zajatia, písal z Orenburgu. Ján Ottinger, náčelník spišsko-novovesského pozemkového úradu, písal, že pracuje pri poštovom úrade v Daurii a že telegrafične poslané peniaze dostal. Spišsko-novovesský rodák Ármin Schwartz, fírer pri jágroch, písal, že 7. septembra s viacerými spišskými spolubojovníkmi dostal sa do ruského zajatia.

Masaryk v Anglicku. Proti Masarykovi, profesorovi pražskej českej university, ktorý od dlhšieho času sdržuje sa v cudzozemsku a tam sprevádza nedovolenú agitáciu, nariadily disciplinárne vyšetrovanie, vzdvyhli ho z úradu a okrem toho zavedené je proti nemu trestné pokračovanie. O českom profesorovi došla teraz z Londýna tá zpráva, že londýnska univer-

sita uzavrela, že otvorí slavianský naukobeh a za profesora toho naukobehu vyvolili bývalého pražského profesora Masaryka.

Rekvirovanie zemiakov nariadené bude všade tam, kde budú ťažkosti s ich predajom za najvyššie ceny.

Počet vojska zápasiacich vo svetovej válke je dľa švajciarskeho listu «Journal de Geneva», nasledujúci: Anglia 1,700.000 mužov, Rusko 7,000.000 mužov, Francúzsko 3,800.000 mužov, Belgicko, Srbsko, Čierna Hora a anglické osady 500.000 mužov; Taliansko 2,000.000, spolu 15 millionov mužov. Proti tomu Rakúsko-Uhorsko 4,500.000 mužov, Nemecko 5,000.000, Turecko 800.000 mužov, Bulharsko 400.000 mužov. Bojuje tedy 15 millionov štvordohody proti 11 millionom ústredných mocností.

Koľko kávy sa spotrebuje? Priemerne spotrebuje sa ročne 1300 millionov kilogramov kávy. Celú tretinu tohoto množstva spotrebujú Spojené Štáty severoamerické, Nemecko 139 mill. kg., Francúzsko 110 mill. kg., Rakúsko Uhorsko spotrebuje 57 mill. kg., Anglicko len 14 mill. kg., Rusko 12 mill. kg. V oboch týchto krajinách vypije sa zato hodne čaju.

Z divokých gaštanov škrob. Teraz na mnohých miestach povaluje sa mnoho gaštanov a na zmar vyjde. Možno z týchto divokých nejedlých gaštanov vyrábať docela lahho pekný biely škrob. Ostrým nožom sreže sa kôrka s gaštanov, čo je ovšem práca trochu piplavá. Gaštany sa rozstrúhajú a polejú studenou vodou. Ostatná práca jako pri vyrábaní šrobu zo zemiakov. Deň alebo dva dni nechá sa voda stáť. Začne trochu páchnuť, jakoby zahnívala, potom sa precedí hustým sítkom. Scedená voda sa nechá ustáť, až sa dolu usaduje škrob. Na voštiny ostaté v sítku môže sa dľa ľúbosti opäť voda naliať. Docieli sa hodne šrobu.

Mŕtvi a ranení.

(Pokračovanie.)

(Číslo, stojace za menom, označuje kompániu, v ktorej patričný slúžil. Za menom stojaci † znamená, že dotyčný zomrel a za menom stojaca písmena «z» znamená, že patričný je zajatý. Všetci, pri ktorých niet žiadnej poznámky, sú ranení.)

Zo 72. spoločného pešieho pluku trenčinskeho: Varga Ladislav 4, Vasendi Ján 10, Véghe Eugen 3, Szeitel Alexander zástavník v rezerve 2. Balogh Max (Szereď) 2. Blazek Štefan (Morvaszentjános) 10. Borovszky Jozef (Récese) 10. Brunovsky Franc (Nagy-senkóc) 10. Csak Ján 4. Csano Rudolf 10. Danihel Cyrill (Magyarfalu) 2. Diamant Ernest (Vágújhely) 2. Érsek Martin (Szász) 2. Galli Alojz (Pozsony) 10. Gallik Michal (Magyargurab) 10 †. Gašpar Ján 4. Glaz Gejza 4. Glückselig Michal 4. Hanzalik Imrich (Kopcsány) 2. Herškovič Alexander 2. Hostin Ján (Česzte) 2. Ilončík Melichar (Alsólópassó) 2. Ilenčík Štefan 2. Janjik Pavel 4. Kadar Ludvik 2 †. Kalisz Šimon (Galánta) 10.

Kamenar Štefan 2, Karovič Franc (Dévényujafalu) 10, Knappek Ferdinand 4, Kohn Žigmund (Vágújhely) 2, Kollnik Jozef 10, Kovačič Franc (Pozsonybesztercze) 10, Kozar Ján (Miava) 10, Krajčirovič Jozef 4, Krechnak Imrich (Felsőhosszúfalu) 10, Kubica Ludvik 10 †, Kubis Martin (Kátló) 10, Kubovič Ján 2, Kuruc Pavel 10, Ličko Juraj (Vágújhely) 2, Lošak Martin (Lobonya) 10, Machovič Jozef Peter (Dejte) 10, Mandak Ferdinand (Tallós) 2, Matkovič Andrej (Somorja) 10, Matlovič Ján (Apátszentmihály) 10, Matuschek Martin (Kopcsány) 2, Milkenčič Pavel (Horvátgurab) 10, Mucha Anton (Vága) 10 †, Nedorost Michal (Póstyén) 10 †, Németh Imrich (Nagyfödemes) 2, Novotny Štefan (Felsővamos) 10, Palasy Ján 10, Palona Ignác (Jóka) 10, Paulek Ján (Nagymodor) 2, Peltak Jozef 10, Polak Tomáš (Búrszentmiklós) 2, Prachar Karol (Tallós) 2, Pratsch Fridrich (Pozsony) 10, Randlišič Štefan (Nagykosztolány) 10, Šestak Franc (Felsőszeli) 2, Šidla Ján (Lobonya) 2, Sipos Franc 4, Sisolak Ján (Malacka) 10, Solars Jozef (Bilkaudvar) 2, Szalay Martin 21, Smutny Pavel 10, Strečanský Jozef (Ispáca) oddelenie so strojovými puškami 5, Suchan Tomáš (Pozsonynádaš) 10, Titel Valentin (Stomfa) 2, Titz Robert (Stomfa) 10, Trebatický Martin (Čachtice, st. nitrianska) 3. náhradná kompnia z., Treuhaft Armin (Bazin) 2, Valacsay Jozef (Enerhard) 10, Varga Štefan (Pozsony) 2, Vrablik Ignác (Istvánlak) 2, Zahradnik Rudolf (Nemeskosut) 2, Zsazeh (?) Franc (Malacka) 10.

Z prešporského 13. honvédskeho pešieho pluku : Adamec Pavel (Laksárújfalu) 1. náhradná kompnia, Adamkovič Franc (Farkashida) 1. náhr. komp. †, Appel Ján, Arató Vilhelm (Pozsonyvezekény) 1. náhr. komp., Baán Vendel, Bagi Michal (Magyargurab) 1. náhr. komp., Bulašovič Štefan (Vittene) 1. náhr. komp. †, Balázs Ján (Nagylévárd) 12, Balázs Ludvik (Selpőcz) 1. náhr. komp., Balhan Gustav, Bančák Ambroz, Baranyai Alojz (Zsigárd) 1. náhr. komp., Bede Melichar (Vádszeged) 4, Benkovič Július †, Bertovič Ján (Zohor) 4, Bodrig Jozef (Laksárújfalu) 10, Bohonitzky Ján (Dévény) 4 (udajne zomrel), Borbély Imrich (Várkony) 2, Broschmann Štefan, Bukovsky Ján (Alsószerdahely) 7, Cselesz Franc †, Csernák Franc (Kislévárd) 2, Csillag Jakub †, Csiszár Jozef (Gerencsér) 3, Csutora Ján (Szenc) 9, Czenle Juraj pri plukovnom štábe, Czenta Juraj pri plukovnom štábe, Czere Július (Pozsony) 5, Cziehner Augustin (Malacka) 1. náhr. komp., Daniš Jozef (Harangfalu) 3, Daraes Ján (Csallókörnýék) 2. náhr. komp., Denk Ján, Dobrovotzky Ján (Malacka) 4 †, Dobšovič Ján (Bikszárd) 1. náhr. komp., Domokos Vincenc †, Dorgovič Július, Dragala Štefan (Récese) 1. náhr. komp. †, Dubrava Štefan (Szered) 6, Dvarasko Jozef 2. náhr. komp., Eckhardt Štefan (Illmicz) (?) st. prešporská) 2, Fekete Matej (Récese) 1. náhr. komp., Fischmann Karol, Fleischacker Ludvik 10, Forró Franc (Vága) 1. náhr. komp. (udajne zomrel), Gaber Juraj, Götz Imrich, Grünmann Matej, Gut Augustin (Gajár) 11, Hajda Natan, Halzl Rudolf, Haramia Mi-

chal (Lozornó) 1. náhr. komp., Haramia Vincenz (Lozornó) 1. náhr. komp., Harsányi Jozef (Vedrőd) 9 †, Hatala Dušan, Hansz Coelesztin 1, Hegyi Peter, Heringes Alexander (Szenc) 10, Hinterschuster Štefan †, Hnal Ján, Hollán Jozef 12, Horváth Andrej (Csécsénypatony) 1. komp. †, Huber Jozef, Hubik Franc (Vedrőd) 11, Indrikovics Karol (Pozsonynádas) 4, Ivančič Franc (Nagysenkőc) 2. náhr. komp., Izsó Štefan, Jabak Michal, Jablansky Franc, Jakabovits Ján (Nagyszombat) 3, Janošik Matej (Cajla) 4, Jurašsek Ignác (Selpőcz) 5, Jurkovič Štefan (Gajár) 2. náhr. komp., Kaffel Leopold (Cseszte) 8, Kahn Štefan, Kalický Štefan, Kalmán Anton (Úszor, st. prešporská) 1. náhr. komp., Kálmán Štefan (Diósförgepatony, st. prešporská) 2. bat. štáb, Kapko Bartolomej, Kaufmann Štefan (Szentgyörgy) †, Kazinér Jozef (Alsókorompa) †, Keller Michal, Kirinovič August (Nagyszombat) 1. náhr. komp., Kirtner Anton (Magyardiószeg) 3. náhr. komp., Klasni Ján (Szelincs) 3. náhr. komp., Klein Jozef, Klimo Michal (Jóka) 5, Knalmejer Franc (Ligetfalu) 3. náhr. komp., Kobor Štefan 2, Kollár Teodor (Pozsonysárfő) 4 †, Konkoly Ignác (Vásárút) 4. náhr. komp. †, Kopča Jozef (Nagymagasfalu) 1. bat. štáb, Kosist Ján (Vágkeresztúr) 1. náhr. komp., (Kosta Ján †, Kovács Helios 7, Kovács Jozef (Nádszeg) 12, Kozmár Július (Nemeskosút) 8 †, Krajčovič Dominik (Igrám) 3. náhr. komp., Kralovič Andrej (Dévényújfalu) 2 †, Kralovič Jozef (Bélaház) 1. náhr. komp., Krammer Ján 4.

Z 12. spoločného pešieho pluku komárňanského : Haas Alexander zástavník 31. marškomp., Alexi Štefan (Alsódiós, st. prešporská) z., Bahr Pavel (Nitra) 31. marškomp., Barta Adalbert (Kismánya) 29. marškomp., Barta Jozef (Komját) 31. marškomp., Beklik Ján (Miava) z., Benáčka Koloman (Privigyé) 31. maršk., Benkő Franc (Kisvárdá) 31. marškomp. †, Benko Ján (Érsekújvár) 29. maršk. †, Boháč Ján (Kisrépény) 30. maršk., Bortíšek Béla (Tótmegyer) †, Bottlik Pavel 31. maršk., Chrunka Adalbert (Bélapataka) 29. maršk., Dirnfeld Armin (Nyitra) 30. maršk., Gegele Florian (Kinorány) 30. maršk., Gregor Jozef (Necpál, st. nitrianska) 30. maršk., Greschner Juraj (Kovácspalota) 31. maršk., Gula Michal 1 †, Hanák Rafael (Vágsellye) 31. maršk., Hunata Juraj (Miava), ranený a zajatý, Janiček Jozef (Andód) 31. maršk., Jánoska Franc (Magyarsók) 2, Kónya Gejza (Tornóc) 31. maršk., Kovács Franc (Nemespann) 30. maršk., Krajčovič Jozef (Komját) 31. maršk., Kutschera Jozef (Pozsony) z., Letko Štefan (Komját) 31. maršk., Lisi Anton 31. maršk.

Z 26. spoločného pešieho pluku ostrihomského : Kritofoli Mórié (Helemba) 8, Krovina Gašpar (Léva) 5, Krudi Ján (Csabrágsomos) 5, Kules Štefan (Léva) 10, Kuzmin Ján (Szénásfalu) 1, Kvapil Ján (Szénásfalu) 5, Lang Tomáš (Jánosgyarmat) 5 †, Lestár Ján (Letskés) 2, Lichtner Ján (Hodrusbánya) 9, Lichtner Florian (Felsőtóti) 10 †, Lindtner Pavel (Ipolyság) 4, Linkes Matej (Léva) 5, Lipták Michal (Ujlót) 10, ranený a zajatý,

Lukáč Štefan (Péterrève, Hont) 9, Lukácsi Andrej 9, Magošin Gašpar (Husztin) 10, Majtan Julius (Kisgyékényes) 11, Mali Urban (Nemcsény) 2, Marček Franc (Nyir) 5 †, Marschal Július (Szob) 3, Matuška Andrej (Cserenye) 16 z., Mayer Ján (Felsőtóti) 5, Mester Štefan (Dömeháza) 5, Mészáros Imrich (Hontkiskér) 5, Mészáros Pavel (Alsópél) 2, Mihalik Blažej (Alsógyőröd) 10 †, Mišovský Jozef (Selmechánya) 7 †, Masár Ján (Kelenye) 3, Molnár Pavel (Ipolyvecze) 12, ranený a zajatý, Moravski Vincenc (Verebély) 5 †, Muszlai Alexander (Oroszka) 3 †, Nagy Andrej (Mohi) 2 †, Nagy Ján (Verebély) 12, Nagy Ján (Mohi) 10 z., Nagy Jozef (Szelepcsény) 9, Nagy Ludvik (Inám) 11, Navratil Ján (Hull) 5 †, Navratil Ján (Léva) 5 †, Németh Ján (Garamdamásd) 5, Németh Jozef (Ipolypásztó) 5, Novak Ján (Garammikola) 12, Ondres Jozef (Nagymaros) 11, Oravec Štefan (Garamszentbenedek) 9, Oslanec Štefan (Felsőhámor) 2, Pap Štefan (Zseliz) 12, Papp Andrej (Letkés) 4, Papp Ludvik (Nagyeszek) 11 †, Parák Štefan (Garamdamásd) 5, Pásztor Andrej (Neved) 4, Petrás Ján (Nagykereskény) 5, Petro Štefan (Garamkövesd) 1 †, Petrokin Matej (Korpona) 11, Pisch Adolf (Selmechánya) 5, Poczkalicski (?) Ján (Ipolyság) 8, Prasna Ludvik (Bernece) 5 †, Preier Ludvik (Léva) 5 †, Prierohnik Štefan (Garammindszent) 1, Ptaček Rudolf (Garamkövesd) 1, Puskás Michal (Nagyamánya) 5, Rác Vilhelm (Lüle) 5, Radi Jozef (Tesmág) 5, Rakič Mikuláš (Aranyosmarót) 5, Rakovszky Anton (Aranyosmarót) 1 †, Rasman Lukáč (Léva) 5 †, Repisky Andrej (Bezeréte) 1, maršk. z., Roskó Štefan (Garamkürtös) 7 z., Róth Imrich (Szebelléb) 10, Sági Jozef (Ipolykiskeszi) 13, ranený a zajatý, Salka Martin (Magasmart) 12 z., (totožnosť presne nie ustálená), Sannta Ludvik (Pereszlény) 5, Schmierer Karol (Körmöcbánya) 8 z., (totožnosť presne nie ustálená), Schrom Ján (Selmechánya) 8, Schwarz Jozef (Felsőhámor) 5, Sebestyén Žigmund (Oroszka) 1, Sebő Štefan (Szob) 8, Silvásy Jozef (Bát) 8, Simkó (Papp) Ludvik (Szob) 1 †, Šimkovič Juraj (Béld) 5, Sinko Ján (Ipolyvecze) 3, Simkó Peter (Barsendréd) 7 z., Sinko II. Pavel (Méznevelő) 9, Sinkov Franc (Magasmajtény) 2, ranený a zajatý, Solmosy Jozef (Óbars) 4, Sovesik Juraj (Szénásfalu) 2, Stankovics Jozef (Tótpatak) 11, Stefanek Michal (Felsőtúr) 3, náhr. komp. z., (totožnosť presne nie ustálená), Štibran Gejza (Nagybörzsöny) 5, Štrba Emil (Ujbánya) 11, Štubik Anton (Alsóhámor) 11, Šteško Jozef (Eny (?) Tekov) 5, Šutka Štefan (Barsaszár) 4, marškompánia, ranený a zajatý, Svajczer Ján (Léva) 5, Svarcz Ján (Pálosnagymező) 5, Szabó Franc (Bori) 4, Ladowsky I. Andrej (Fakóvezekény) 9, Szame! Michal (Bélabánya) 5, Szamela Anton (Broggyán) 12, Szidó Žigmund (Alsószecse) 9, Sladeček Ján (Cseke) 5, Sladovský Pavel (Lukanénye) 4, Slušni Štefan (Felsőhámor) 5, Solčanski Ján (Nagyvezekény) 5 z., Solčánsky Jozef (Zsitvagyarmat) 10, Sruka Juraj (Karvaly) 5 †.

(Pokračovanie.)

Na Dušičky.

Snáď nikdy nemali sme tak veľkej príčiny na Dušičky pospiechať do chrámu Božieho, ako v tomto krušnom roku svetovej vojny. V obrovských horách ďalekého Ruska, medzi nebetyčnými bralami Karpátov, v Srbsku a na hranici Talianska je tisíce a tisíce jednoduchých krížov, pod ktorými spočívajú otcovia našich sirôt, manželia bez potechy, opustených manželiek, synovia skormútených rodičov. Za týchto hrdinov vlasti sa modlime, keď náš duchovný na Dušičky slúži tri sv. omše.

Odkazy redakcie.

F. K. K.: Vďačne by sme boli uverejnili. Finančný minister ale obišiel nás s týmto ináč plateným ohlasom.

Pozvanie.

Lénártó a vidiek, kresťanský potravný a zcenujúci spolok dňa 31. októbra roku 1915. popoludní o 2. hodine v Lénártó, v miestnostiach štátnej ľudovej školy vydržiava

VII. ročné riadne valné shromaždenie,

ku ktorému s týmto úctive povoláva všetkých účastníkov.

Predmety :

1. Zahájenie skrz predsedu.
 2. Predloha záverečných účtov z roku 1914.
 3. Udelenie absolutoriuma správe a dozornému výboru.
 4. Prípadné návrhy.
- Váha s pozvaním cez 8 dní vystavené sú v obchodnej miestnosti.
Lénártó, 15. októbra 1915.

Správa.

●●●●●●●●

**Oznamy prijíma
administracia**

„Krestan“

BUDAPEST,
Szentkirályi-utca 28.

●●●●●●●●

Pýtajte si

zdarma a franko
môj hlavný cen-
ník opatrený so
4000 vyobraze-
niami hodín, zla-
tého a striebor-
ného tovaru, hu-
debných nástroj-
ov taktier to-
varu z ocele a kože, ako aj
rôznych toaletných a iných
v domácnosti potrebných
článkov, zbrane atď.

Prvá dielňa hodín Ján Konrad

c. a k. dvorný zásielca
Brüx číslo 717. (Čechy.)
Nicklové-Roskopf hodinky
K 3-90; 4-20; 5-
Strieborné hodinky K 8-40.
Nicklový budíček K 2-90.
Budíček s duplovaným zvon-
kom K 4-
Zasielanie s poštovou do-
biarkou. Žiadne riziko.
Zámena povolená alebo
návrat penazi.